

Kallis Herman R a j a m a a,

Halb eeskuju üteldakse rikkuvat hääd kombed. Sinu kahele kirjale, 7. ja 8. veeb. jägneb ka kaks vastust.

Lisaks eilsele kirjale saadan siikaasas lõikeid New Yorgi "Vaba Eesti Sõnast". Olulisi muidugi, kuna Organisatsioonide Kongressil ju oli peardhk ja peajutud ikka poliitilise välisvõitluse ümber. See on ratsu, millel meie Rahvuskomitee kõik need aastad on ratsutanud ja edasi kihutab. Koolide suhtes pole sellel kõrgel komiteel seni silma ega kõrva ega huvi olnud. Ka ajalehe informatsioon pole erapooletu ega objektiivne. Sõnavõttud ja reportaaž on suunatud Rahvuskomitee tegevusetuse kaitsemiseks. Ja kaitset oli vaja, sest komitee oli rängasti kohtu all. Kahju, et polnud hääd süüdistajat ja prokuröri... Randvee referaat on toodud kärbituna, ent mõni teine, nagu kodumaaga suhtlemine jne., oli ajalehes täielikult. "Viljelejate" sõnavõttud ajasid meie õpetajaid lausa vihale, eriti kõrge ELK Konsistooriumi presidendi Gottfried Redi kinnitus, et kingit keskust koolidele pole vajagi... Muidugi, kõrge konsistooriumi pole 20 aasta jooskul veel huvi osutanud või nadanud eesti noorte usulise kasvatuses vastu, vähemalt pole sellest kuulda olnud. Usuõpetuse õpikust on juttu pastor Uno Plank'i kirjutises E.Õ.K. Bülletäänis nr. 18, Vaimulikud mehed, õigem mõned neist, nähtavasti jätavad kõik Looja hooleks...

Nüüd veel kord sinu siiasõidust. Kui kas New Yorgis või Lakewoodis on 18. ja 19. aprillil õpetajate oäevad, siis ehk saan ka mina neist osa võtta, kui ehk keegi mu siit kaasa võtaks, ehk pr. Lilian Esop, sest tema on seal kindlasti. Tammaru ka, küllap ehk tütar Mai sõidutab ta sinna, sest ega ka Tammarul autot pole. Ei ole ka võimatu, et keegi siitkandi õpetajaist su sealt juba pühapäeval Baltosse kassa võtta tahab, ehk koguni tuleme tagasi üheskoos...

Sinu siiatulek on olnud möödunud pühapäeval kõne all meie Eesti Koolis. Kõik on olnud väga huvitatud sellest ja valmis kaasa aitama. Pr. Jutta Vaska-Zacharski, üks õpetajaid, on arvanud, et sa ka tema pool päeva veedaksid... Ta mees on advokaatja neil on jõukas kodu...

Nagu eiljuba kirjutasin, kirjuta kohe Evald Tammarule ja küsiluba kooli külastamiseks. Ehk oleks kena vihjata, et ehk saaks lastevanemtega kokku pühapäeval 26. aprillil kohe päatast koolitööd... Ja ehk õpetajatega saaks kokku mõne ametiõe ja -venna pool... Aga ikka eelistata ja pea silmas Tammaru... Nagu kirjutasin eile, on ta ühes tütre ja kaasaga tööl, ja seal ei ole päeva ajal kedagi kodus. Ja ümbrus on mustade rajoonis ning armetu. Küllap sa pled huvitatud ka USA koolidest. Selles suhtes saab pr. Esop sulle kaasa aidata, sind koolidesse viies ja seal kui Eesti kolleegat esitleda. Koolimaju on moodasaid, ülimoodsaid koguni. Pr. Esopil on 2 poega koolis. Siis ehk oleks väärt vaadata Enoch Pratt Library'it, mida ikka mujalt maailmast siia saabujad vaatama käibad. Ka Johns Hopkins Hospital on maailmakuulus, siin alati südameoperatsioonidega... jne. jne.

Iga esmaspäeval, õhtul, on Eesti Majas meeskoori harjustus ja reedel, õhtul, naiskoori harutus. Ka see ehk aitaks inimestega kokku saada. Gaidie-skautide koondused on ka reede õhtuti. Eesti Seltsi raamatukogu on avatud reedeti, õhtuti aga iga kuu 1-sel ja 3-ndal reedel. Aga eks juhataja Johan Ederma, end Viru maa koolijuhataja, võib ja Eesti Majja tulla.

Ilmad on aprillis juba soojad, vahel väga soojad isegi, aga siiski talutavad, mitte nagu mais, juunis, juulis, augustis.

Vee midagi. Stockholmi Laulumehed tõid siia Valter Mägile kingiks Gustav Suutsu luuletuskogu või kogutud luuletused. See raamat on välja anatud Rootsis. Kust saaks selle tellida? Ehk on keegi valmis selle mulle saatama, ma tahan selle soetada keegi noorele, kes endale luuletuskogusid kogub ja kellelt mul on avanss. Ma siis saadan antud aadressil raha selle raamatu eest. Isiklikult ma seda ei vaja ega osta ei soovi.

Lõpetan soovidega sulle, kõike hääd ja terivtst,

Sinu

Muidugi tahaksime meiega sind nii väga ja väga näha meie pool, aga ehk sul on huvitavam näha enam kodusid ja me peame sind jagama... Meil saad puhata.

Ma võtan seda sulle kaasa koju, mu sõbranna, anan sulle...